

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrto leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrto leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Rekriminacije poslanca Šukljeta.

V soboto teden je imel poslanec Šuklje v Novem mestu shod, na katerem je obširno in zanimivo govoril o raznih perečih političnih zadevah. Priobčili smo vse, tudi kar je bilo naperjeno proti nam, ker spada Šuklje brez dvoma mej tiste redkosejane slovenske politike, ki zaslužijo, da se čuje njihov glas in uvažuje njihovo mnenje.

Mej tem, kar je posl. Šuklje na shodu v Novem mestu povedal, se nahaja marsikaj, čemur brez zadržka pritrjamo. Šukljejevo stališče glede nemškega državnega jezika, glede razmerja mej slovenskimi poslanci in Čehi, glede ustanovitve nove parlamentarne večine, je tudi naše stališče, in istotako se strinjamo tudi s tem, kar je Šuklje povedal glede razmerja mej slovensko državnozbornsko delegacijo in Körberjevimi ministrstvom, na katero razmerje zlasti še zadnja imenovanja pri celjskem okrožnem sodišču ne morejo ostati brez vpliva.

V svojem govoru na shodu v Novem mestu se je poslanec Šuklje tudi obširno bavil z našim kranjskim bojem. Govoril je o njem z vso odkritosrčnostjo in je gotovo pripravljen, da mu tudi mi odgovorimo z vso odkritosrčnostjo in brez ovinkov.

Šuklje je v našem političnem življenju zavzemal vedno neko ekscelentno stališče. V načelih in glede bistvenih vprašanj vlada sicer mej njim in mej narodno napredno stranko popolno soglasje, v zlic temu pa je Šuklje že večkrat krenil na posebno pota, kamor mu narodna napredna stranka ni sledila. Tudi sedaj je Šuklje glede takoiimenovanega domačega našega boja zavzel svoje posebno stališče, nekako v sredi mej obema vojskujočima se strankama ter sprožil obilico ostrih pušic na obe strani.

Kar je spoštovani poslanec dolenskih mest govoril o naši stranki in o našem boju, to kaže, da je izgubil tisti tesni kontakt z domačimi razmerami, ki je neizogibno potreben za objektivno sodbo. Šuklje ni več direktno zapleten v naše boje. Živeč daleč

od torišča teh bojev in zanimajoč se pred vsem za druge probleme in za druga vprašanja, sodi o gibanju naprednih čet v domovini, o njih taktičnih evolucijah, o njih dejanskem položaju in o njihovih čutilih tako, kakor sodijo v dunajskih kavarnah sedeči generali o vojni v Južni Afriki, dočim menda sam ne bo tajil, da ima le tisti vojskovodja, pa bodi še tako izkušen, pravo sodbo o kakem boju, ki je bil osebno tam, koder so puške pokale in žvižgale smrtonosne kroglice.

Šukljetu ni všeč naš boj in povzpel se je celo do trditve, da se nahaja duhovščina proti nam v silobranu.

Priznamo odkritosrčno, da smo strmeli, ko smo čitali to očitaje. To očitaje obsega skrajno neobjektivno sodbo, to očitaje je flagrantna krivica, še več, to očitaje ni lojalno, ter je naredilo na nas utis, da je bilo izrečeno iz prav posebnih razlogov.

To, kar hočemo mi doseči, to želi tudi Šuklje, da bi se doseglo. Šuklje je izrečno naglašal, da je napredek slovenskega naroda mogoč jedino na podlagi tistih načel, katere mi v javnem življenju zastopamo. Šuklje želi zmago teh načel, obsoja pa boj za ta načela, dasi mora vendar vedeti, da se brez boja ne da doseči zmaga, in dasi bi se bil lahko prepričal, da se bije v nas boj na življenje in na smrt naprednih načel proti klerikalnemu nasilstvu.

Ne duhovščina, ampak napredna stranka se nahaja v silobranu proti klerikalizmu. Ta je začel boj in Šuklje je sam povedal, da še tedaj, ko se je od klerikalne strani ponujala sprava, je klerikalna stranka na usta dr. Šusteršiča s posmehom zavrgla predlog, naj bi se vplivalo na časopisje, da bi se preporna vprašanja zgolj stvarno obravnavala. Klerikalci so začeli osebni boj in vodili so ga že z vso strastjo, ko smo se mi še vedno gibali v tistih megleh višavah, kamor bi nas sedaj posl. Šuklje zopet rad nazaj potegnil. In mi smo se borili v glače-rokavicah in z elegantnim rapirjem tudi še tedaj, ko so toliko klerikalci že s polenom na nas, in dokler niso v imenu katoliške vere organi-

zirali gospodarskega uničevanja slovenskega meščanstva.

Šele ko smo na svojem mesu občutili, da s takim bojem ne opravimo ničesar, ko smo videli, da je klerikalcem vsako sredstvo dobro, samo da dosežejo svoj namen, šele tedaj smo posegli po skrajnih sredstvih in šele od tedaj so se razmere vsaj nekoliko izboljšale.

Sedanji način boja zoper korumpirani klerikalizem in njega korumpirane apostole nam je bil usiljen, mi odbijamo samo klin s klinom, a boj je še vedno nejednak. Mi se moramo omejevati na časnikarski boj, dočim imajo naši nasprotniki na razpolago sto in sto cerkvá in spovednic, kjer ozanjajo, obdani s cerkveno avtoriteto, boj zoper našo stranko, in kjer prodajajo najgršo častikrajo, najnižja natolcevanja kot božjo besedo. Tega Šuklje ni uvaževal, in to je dalo povod, da smo njegovo očitaje imenovali neloyalno.

Gospod Šuklje je dejal, da razsaja mej nami tako neizprosni boj, da mu skoraj sličnega ne dobimo po širokem svetu. To je posl. Šuklje močno pretiraval. Tako visokoizobražen mož, kakor je on, bi moral vendar slutiti, da tudi pri nas opazujemo valovanje duhov širom sveta in vemo, da naš boj zoper klerikalizem še davno ni dočel tiste oblike kakor drugod. Prepričani smo, da ve Šuklje prav dobro, kaj se drugod pripravlja. Šuklje je gotovo opazil, da je v Ameriki, na Francoskem, v Belgiji, v Italiji in mej Nemci, mej slednjimi zlasti v Avstriji, zadobil boj proti klerikalizmu dosti hujšo obliko, kakor pri nas. Tam se je začela prava pravcata nova reformacija, v tem ko nam kaj takega niti v sanjah ne prihaja na misel. Mi hočemo doseči samo to, kar so drugi narodi katoliškega veroizpovedanja že davno dosegli: zlomiti hočemo nenaravno, vsak naroden razvoj zadržujočo, narodizprijajočo predvlado klerikalizma. To je eminentno narodna, eminentno kulturna naloga in zavest, da smo se temu cilju že znatno približali, nas navdaja z resničnim ponosom. Stebri

klerikalizma so podsekani, in to je zasluga v prvi vrsti našega lista, zasluga, katero bo narod po njeni pravi vrednosti znal šele čez leta ceniti. Tak boj, kakor ga imamo mi, imel je še vsak narod, a če v tem boju kaka kroglica zleti čez vojne vrste, če zadene koga, ki ni vdeležen boja, če rani časih ves „preznameniti duhovski stan“, je to sicer obžalovanja vredno, a se ne da preprečiti. C'est les guerres! Im Kriege werden Menschen gemordet, Häuser verbrannt und Weiber geschändet.

Zatajili bi sami sebe, ako bi trdili, da nas ta boj veseli. Tudi mi bi rajše imeli mir, ali kdor hoče imeti trajen mir, si mora izvojevati pogoje miru, in zato nas ni kar nič volja, da bi sedaj, ko so se razmere začele obračati na bolje, odložili orožje, kakor to zahteve posl. Šuklje v isti sapi, ko želi, da bi zmagala naša stranka.

To se nam je zdelo potrebno odgovoriti v lastnem imenu na kritične napade spoštovanega poslanca dolenskih mest; kar mu imajo povedati njegovi volilci, to bode čital jutri.

Žalna burka v Trstu.

iz Trsta, 11. avgusta.

Vsi tukajšnji italijanski dnevnikarji, naj so že liberalne, klerikalne, socialistične ali anarhistične ideje, so v zadnjem času zelo predrzni in soglašajo popolnoma harmonično v jedni poglavitni točki: v delovanju in pospeševanju za veliko idejo združenja s slavno materjo Italijo. Vsak pošten Avstrijanec lahko jasno bere med vrstami član- kov teh listov vsiklik, obrnen do bratov Italijanov onkraj luže: „Potrpite še malo, prav blizu je že oni veliki pomembni dan, ko bomo združeni z našimi pravimi brati“ — in vsiklik do bratov onkraj luže: „Pridite in rešite nas, čemu še toliko odlašate, mi smo že pripravljeni, težave ni več nobene, vse zapreke so že odstranjene, le podvizajte se, da hitreje dosežete naš in Vaš plemeniti namen!“

Take ideje se brez ugovora in brez zaprek razširjajo s pomočjo tiska in v to

LISTEK.

Ne ubij!

Ruski spisal knez Dmitrij Golicin-Muravlin. (Dalje.)

Kmalu po mojem prihodu na postajo se je prikazal vlak, prišel ter se ustavil. Izstopil je samo jeden potnik in precej sem spoznal Stebnicina, spomnil sem se, da sem ga videl pred petimi leti v loži Zofije Ivanovne v medaktu med drugim in tretjim dejanjem „Rusalka“. To je bil oni okorni blondin s tenkimi brkicami. Toda sedaj je bil močan, lep mladenič z gostimi brki in rumeno brado. Kipelo je zdravje iz njega in samozavest. Nič posebno smešnega ni bilo opaziti na njem.

Šel sem k njemu ter se mu predstavil. Čisto gladko je odgovoril na moj pozdrav brez tistih ceremonij in jecljanja, ki se navadno nahajajo pri prišlecih. Njegova mirnost me je nehoté frapirala. Klical sem slugo, dajal jim zmedene ukaze, pravil Stebnicinu, da ženo veseli in ga izpraševal, koliko ima prtljage.

A on je stal na peronu, gledal brezskrbno na vse strani ter mrmral tiho uljudne odgovore na moje vsiklike. Njegova počasnost me je dražila.

S pivom napojen burš! sem si mislil. Imel je mnogo prtljage. Gotovo je mislil dolgo prebivati pri nas.

Odpeljala sva se. Popoti sem mu dal čutiti, da mi ni kaj zanj, toda, kakor se je zdelo, on tega ni zapazil. Nu, dà, seveda, za tepca me ima! Razsrdil sem se, in sklenil dokazati mu določno, da je on tepec, ponemčen kmet, (dà, mislil sem si „kmet“, gledé na njegovo široko postavo), a ne jaz.

Srdilo me je, da se mu je zdelo nepotrebno pojasniti, zakaj se je vsilil v skoraj neznanu družino. Brezdvomno je zrl name, kakor na manj važno podrobnost miljeja, ki obdaja mojo ženo. Jaz sem ti še isti dan pisal, da se je k nam pripeljal zamorski divjak.

Žena ga je sprejela prijazno (meni to ni ugajalo ... čemu izkazovati vsakemu tepcu pozornost!) ter se čudila spremembi, ki se je zgodila z njegovo zunanostjo. A on je takoj podrobno pripovedoval, kako dobro je vplival nanj heidelberški zrak, celo v opisovanje prirode se je spuščal. Pri mizi (sedli smo takoj k zajutruku) je odklonil vodko in vino ter izjavil, da pije samo pivo. Velel sem prinesiti jegulje, in moja sovražnost se je za nekaj časa spremenila v zasmehljivost. Zdel se mi je tip študenta iz „Fliegende Blätter“, ki je prebil svoje

semestre v pivarnah. In ves čas je govoril ter pripovedoval z enakomernim glasom. Žena se je smejala. Končno sem ga celo sam poslušal z zanimanjem. Hotelo se mi je, da bi ga vprašal, kaj namerava delati, kakšne načrte ima za bodočnost, no bal sem se, da bode mislil, da se zanj interesujem.

Razjasni si kakor hočeš, no že od trenutka njegovega prihoda mi ni ugajal. Antipatija je bila to brez vzroka.

Po zajutruku je šel v svojo sobo „osvežiti svoj kostum“, kakor se je izrazil, dasi mu tega docela ni bilo treba: iz vagona je stopil osnažen in oglajen, saj se je bil preoblekel v kupeju.

Ko sem ostal sam z ženo, sem dejal: „Ne ugaja mi niti malo ... To je vedenje Nemca, pijanca.“

„Da, sama ga ne izpoznam ... Sicer pa bodi prizanesljiv ... v Heidelbergu si človek ne pridobi finega vedenja.“

„Kaj pa, ali si ga hoče pridobiti tu? Saj si zapazila: Kolje niti pogledal ni“ ... „Samci nikdar ne ljubijo otrok“, je pojasnila Nadja.

Mignil sem z rameni ter dejal: „Delaj kakor veš, toda meni ta Abenir ni dovolji. Naj si okorišča z vsemi prijetnostimi našega življenja, toda, prosim, skrbi za to, da me pušča v miru. Tvoj gost je,

in jaz se ne menim mnogo pečati z njim.“

Nadja je bila nevoljna, toda odgovorila ni ničesar.

Odpeljal sem se na pristavo ter prebil tam štiri ure; vrnil sem se domov k obedu. Stebnicin me je sprejel zelo uslužno. Resnično, sprejel me je. Po njegovem vedenju do mene, po njegovi odpustljivi uljudnosti bi bilo možno sklepati, da je on gospodar in ne jaz.

Nu, v resnici, ko smo sedli za mizo, tedaj je v meni vzkipela jeza na tega človeka. Strašno sem želel, da bi mi rekel kakšno drznost, da bi imel vzrok za prepis. Toda on je bil ljubezniv do skrajnosti, celo o Kolji je vprašal, koliko mu je let in ali se je začel učiti. Kolja se ni vedel do njega nič kaj prijazno ter gledal [nanj srepo. Žena je bila vedno jednako vljudna in gospodinjsko vesela. Jaz pa sem sedel kakor durak.

Še danes ne vem, radi česa me je Stebnicin toli razdražil.

Po obedu sem se odpravil v kontor, se dolgo prepiral z upraviteljem, ki vsekar ni bil kriv, da je v mojem domu sedel gost, katerega fiziognomija mi ni ugajala. Ni se mi hotelo iti domov, ni se mi hotelo slišati glas Stebnicina.

Pri čaju pa mi je bilo, naravnost nepričakovano, ložje.

izvrstno služi umor pokojnega italijanskega kralja, koji dogodek je ravno provzročil, da se ima do teh smrdljivih laških časopisov takove skrajno prizanesljive obzire. Najbolj predrzen je v tem obziru žid „Piccolo“, kojemu po vrsti sekundirajo „Indipendente“, „Avanti“, „Secolo“ in še nekateri drugi.

Nudi se nam prilika vprašati slavno vlado: Kaj bi se zgodilo s kakim slovenskim listom, ko bi se drznil o priliki nezgode kake slovsanske države, da ne imenujemo Rusije — le stoti del tega pisariti, kar so in še pišejo ti nesramni hujskajoči iredentistični listi, pa še trdijo nekateri, da je „Piccolo“ poloficiozni list, odkar je pogorel kimač „Mattino“. To vemo dobro, da tak slovenski list bi se takoj zatrl in uničil za večne čase, vsi uredniki pa bi morali brezpogojno v temno ječo, premišljevat o veliki pravici, ki jo uživa v Avstriji Slovan.

Do skrajne višine vspela se je iredentarskim duhom prenapolnjena protislovsanska, protiaustrijska in protidinastična demonstracija o priliki maše-zadušnice po umorjenem kralju Umbertu, koja maša je bila naročena od italijanskega konzulata in se je brala v katoliški cerkvi sv. Antona novega. Pokazalo se je pri tej priliki na izvršten način, kako razumejo razni zloglasni faktorji vprizarjati fanatične žalovalne komedije, in to na javnih trgih kakor v božjem hramu, in kako razumejo slepiti one poklicane faktorje, ki bi morali največ misliti na to, da smo še v Avstriji, koji državi bi ravno oni morali braniti značaj.

Opišemo to komedijo le na kratko: Na višji ukaz bile so med cerkvenim opravilom zaprte vse trgovine po mestu, vse svetilke so brlele po dnevu; po končani maši obhojevali so katefalk, postavljene sredi cerkve in predstavljajoč krsto slavnega Umberta, po vrsti najprej italijanski konzul potem c. kr. dvorni svetovalec vit. Schwarz kot zastopnik vlade, namesto c. kr. namestnika, ki je sedaj na dopustu, potem še drugi c. kr. dostojanstveniki, dalje tudi c. in kr. poveljnik vojaške garnizije, za temi cvet meščanstva, to so poslanci z županom na čelu, (slovenskih okoličanskih poslancev seveda ni bilo), prišli pa so tudi na vrsto deputacije raznih zloglasnih iredentovskih družtev s svojimi predsedniki na čelu, imenujemo samo „Lego“ in „Progresso“. Vsa ta elita združena je v cerkvi po končani maši italijanskemu konzulu kot zastopniku italijanskega kralja izrazila še jedenkrat, ne vemo če zadnjikrat — svoje najgloblje sožalje s tem, da je konzul po vrsti stiskaval desnico teh visokih dostojanstvenikov.

Tako je bilo na sijajen način dokazano s pomočjo najsvetejšega opravila — nekrvave daritve — da se bliža oni zaželjeni, teško pričakovani, a presrečni dan, ko bode ta Trst in Primorje pridružena svoji pravi teri Veliki Italiji.

Naj omenim še, da je bilo med sv. cerkvenim opravilom in po tistem tudi po ulicah vse polno ljudstva, ki je včasih s tem žalovalo, da so nekateri vpili „Viva Italia“; le malo teh tičkov je ugrabila policija, največ pa jih ni slišala.

Niti na misel ne prihaja merodajnim vladnim faktorjem, da biva na Primorju v veliki večini krepek slovenski rod, ki je pripravljen braniti svojo grudo zemlje do zad-

Ložje mi je bilo, ker sem se zapel s Stebnicinom v prepir. On se je pokazal one vrste čestilca zapada, kateri ugaja zapad zato, ker so tam gostilnice lepše, restavrantni živahnejši in so kmetje pripravnejši, da se zanimajo za politiko. Razume se, da mi je bilo jako lahko povedati mu ljubeznivih zbadljivk, pognati ga v zadrego, kjer mu je postala jasna lastna glupost.

Žena je molčala. Bila je nezadovoljna z menoj. Jaz pa sem bil vesel, neumno vesel.

Premisli, tako so minuli trije tedni: t. j. tako neumno. Stebnicin se je pri nas popolnoma udomačil, in kakor je bilo videti, nas ni menil tako hitro ostaviti. Meni je bilo tako zoperno, da sem prebil cele dneve izven doma z izgovorom, da me zadržujejo gospodarske skrbi in lov, samo da bi ga ne videl. In srdil sem se na ženo... Nu, o čem se more ona razgovarjati z njim? Toda nisem je izpraševal o tem, kakor da se je vrinila mej naju neiskrenost.

Celo Kolja se je začel izogibati Stebnicina, strašil se je njegovega glasnega smeha. Stebnicinu pa je ugajalo pri nas, in prav nič se ni togotil nad mojim vedenjem do njega. (Dalje prih.)

nje kaplje krvi, kar je že večkrat junaško pokazal, ko je branil čast in slavo cesarja in domovine; tudi takrat se bode junaško branil, predno ga izdajo še hujšemu sovragu v milost in nemilost.

Kako lepa prilika se je nudila ravno prigodom umora italijanskega kralja, da bi se obstoječe razmere na Primorskem izboljšale, da bi se napetost med Italijani in Slovani nekoliko ublažila — a glej — poklicani faktorji hočejo zato še slabejše stanje, žele, da se stvari še bolj poostrujejo ter si lijo sodeželanom Italijanom orožje v roke, s katerim bodo tim lože in tim hitreje zatrti trpina Slovana. Da se to ne zgodi, zapujamo v lastno moč in v lastne brate kojih imamo največ v Avstriji!

Vprašanje: „Ali so se tudi po drugih mestih Avstrije vprizarjale slične žalovalne komedije?“

Revolucija na Kitajskem in boksarstvo.

(Dalje.)

Naravno je, ako smatrajo Kitajci krščanske misionarje za pionirje, kateri pripravljajo teren za poznejše okupacije. Umevno je tedaj, ako se fanatični elementi temu upirajo.

Prebivalstvo zemlje se po veri deli v pet velikih delov: v pagane, Brahmane, Budhiste, Mohamedance in kristjane. Kristjanov (katolikov, protestantov, pravoslavnikov in anglikanov) je skupaj okoli 400 milijonov, Mohamedancev 180, Budhistov in Brahmanov 740 in paganov nad 100 milijonov. Mongolov, kateri pripadajo večinoma veri Budhe in Brahme, štejejo od 500 do 600 milijonov, tedaj tretjino vsega človeštva. Paganov je čedalje manj, ker misionarji delujejo najuspešneje tam, kjer ljudstvo še nima razvitih pojmov o kaki pozitivni veri in svojih duhovnov. Pri Brahmanih, Budhistih in Mohamedancih najbolj ovirajo delovanje misionarjev dotični duhovni, kateri se bojé za svojo eksistenco in imajo interes na tem, ohraniti svoje ljudstvo v temoti. Pripisujejo si nadčloveške lastnosti, da laglje izsesavajo svoje verne. Tibetanski duhoven, lama, je najkrvoločnejši človek, ki se najbolj brani tujca v deželo, boječ se, da z razširjenjem kulture v deželi zgine njegov vpliv.

Brahmaizem je najbolj razširjen v Indiji, budhaizem na Kitajskem. Vera Budhe se je pričela širiti že v 6. stoletju pred Kr. ter je v marsičem podobna krščanski veri. Budha, ki je umrl l. 543. pred Kr., je učil, da vlada svet neko najvišje nevidno bitje, in da zadobi človek zveličanje le po svojih čednostih, in da se po smrti združi z najvišjim bitjem v Nirvani. Ti veri je deloma pregnala mohamedova vera, islam, kateri se je naglo razširil v Aziji in Afriki, mnogo z ognjem in mečem. Krščanska vera se je spočetka le počasi širila, ker ji je fanatična duhovniška kasta drugih veroizpovedanj nasprotovala najhujše.

Akoravno imajo Kitajci najstarejšo zgodovino, — po njihovih virih sega do leta 3000 pred Kristusom, — najstarejšo kulturo, so vendar danes daleč zaostali za drugimi narodi, ker so se obdali s kitajskim zidom, misleč, da zadostujejo sami sebi, in da se jim ni treba učiti od drugih narodov. Verski fantasti in fanatiki najbolj zavirajo ljudstvo, da ne more napredovati in spoznati svojih sleparjev. Klerikalstvo ga tlačí k tlom. Gniloba v velikanski „nebeški državi“ in v Indiji, kjer posebno nasitni Angleži rapidno napredujejo, nam kaže jasno, kam pride država, ako ima v njej klerus prvo in zadnjo besedo. S kijaškimi kitami se ne more in ne sme danes več vladati svet. (Konec prih.)

V Ljubljani, 13. avgusta. K položaju.

Sestanek Szélla s Körberjem zanima še vedno avstro-ogrsko časopisje. „Magyar Ország“ piše, da je Körber v Rátotu Széllu naznanil, da skliče državni zbor tekem šestih tednov, ter da predloži nov jezikovni zakon, v katerem se je oziral na želje vseh strank. Tudi za delo sposobno večino se bo vlada potrudila sestaviti. „Kreuz. Ztg.“ pa je dobila z Dunaja obvestilo, da se v Rátotu ni prav ničesar sklenilo glede avstrijskega notranjega položaja. Körber ne misli spreminiti ustave, tudi poostrenje pravilnika je stopilo v zadnjem času popolnoma

v ozadje. Ministrstvo Körberja se trudi le neprestano, da bi potom obravnavanaj z raznimi poslanci strank doseglo to, da bi parlament mogel zopet redno poslovati. Ako se vladi to ne posreči, potem se državni zbor pač ne skliče, nego ostane zaključen. Kake sile, da bi se moral parlament sklicati še to leto, itak ni, ker delegacije so proračun za leto 1901. že dognale, notranje potrebščine pa se urede s § 14 Češki „Budivoj“ se je bavil te dni z vprašanjem, kaj je Čehom priporočati, ali opozicijo, ali obstrukcijo ali delovanje z reformirano desnico. „Budivoj“ dokazuje, da je Nemcem češka obstrukcija v sedanjih razmerah zategadelj dobrodošla, ker upajo, da se vsled nje sestavi druga, nemško-poljska-klerikalna večina, ter se rodi nova, nemško liberalna vlada, ki bi naredila na Češkem z vojaštvom in orožništvom red. Zato priporoča „Budivoj“, da se Čehi pridružijo reformirani večini desnice. Glasilo poslanca dr. Pacaka, „Podvysocke Listy“ je prineslo članek iz peresa nepodpisanega češkega poslanca, ki razpravlja, da desnica, kakoršna je bila, ni več možna. Stara desnica je bila brez skupnega programa, zato pa se levici ni mogla ustavljati. Če tudi levica ni složna, je bila vendarle v važnih trenutkih močna. Desnica pa je bila baš v važnih trenutkih zrahljana in zato so začeli končno Čehi nastopati na svojo roko. Nemški klerikalci se delajo, kakor da Čehi jedva čakajo, da vstopijo v staro desnico. Toda Čehi so drugim strankam potrebnejši kot te Čehom. Zategadelj pa morejo Čehi vstopiti le v večino, z jasnim in resnim programom. — Körber se je v soboto zopet peljal v Isl k cesarju in sledil mu je zunanji minister grof Goluchowski.

Vojna na Kitajskem.

Z bojišča ni novih poročil. Zvezne mednarodne čete, okoli 30 000 mož, so je ustavile pri Yangtsunu, da se odpočijejo, predno bodo prodirale dalje proti Pekinu. Kitajski vrhovni general Lipingheng maršira baje s 15.000 možmi proti Yangtsunu, da se postavi proti tujim četam. Brzobjavna zveza s Pekinom je zopet odprta, ter so dobile razne vlade obvestila svojih poslaničkov. Seveda so ta obvestila dokaj zastarela in so bila odposlana menda že spočetka tega meseca. Vsi poslaniki tožijo, da nimajo skoraj nič več živil, in da so pripravljani na najhujše. Vendar pa se to najhujše menda ne zgodi, kajti poslaniki in tujci se odpravljajo, da zapuste Pekin. Ruski poslanik Giers je dobil cesarsko dovoljenje, da odpotuje z vsem uradništvom v Tientsin, ako mu da kitajska vlada poročitvo, da se ne zgodi nikomur nič. Kitajska vlada je menda pripravljena, da odpošlje poslanike in tujce z najmočnejšo stražo v Tientsin. Da je grof Waldersee imenovan najvišjim poveljnikom mednarodnih čet, so zadovoljne vse države. Le Anglija in Zjedinjene države delajo seveda tudi tu izjemo. Izjavili sta namreč vladi teh dveh držav, da more biti Waldersee nadpoveljnik le za operacije, ki se vrše v pokrajini Pečili in proti Pekinu. Drugod pridružujejo Angleži in Američani svobodno roko. Rusi se v Mandžuriji bojujejo prav uspešno. Saj pa znaša njihova armada, ki operira ondi, nad 50.000 mož. Ta armada se baje potroji, kajti Rusi nameravajo Mandžurije polastiti se docela in tjã do morja, kar je za razcvit Sibirije potrebno. Mandžurija je bogata dežela s 14 milijoni prebivalci. Avstro-Ogrska odpošlje baje še par vojnih ladij na Kitajsko, kjer sta sedaj „Zenta“ in „Marija Terezija“. Početka septembra dospeta še „Cesarica Elizabeta“ in „Aspern“, na to dospe „Dunav“ in še par drugih. Tudi Avstrijo bode stala vojna na Kitajskem nekaj milijonov.

Angleško-burska vojna.

General Delaray je oblegal deset dnij generala Baden Powella pri Rustenburgu, in če bi Roberts ne bil poslal v zadnjem hipu pomoči, bi ujel Delaray veik angleški oddelek. No, Delaray se je za svoj neuspeh odškodoval drugod ter zahodno Pretorije ob Elands-Riverju ter ujel angleškega obristlajtnanta Hoara z vso njegovo garnizijo. Delaray, Dewet, Botha Louis in Chistian imajo še 20.000 mož. Vzlic temu pišejo angleški listi, da bo vojna v 14 dneh končana. Kako bo to možno, tega ne ve nihče na svetu. Zadnje brzobjavke zopet strašno lažejo. General Hunter je ujel 130 Burov, ki so imeli kar cel milijon patron! Buller maršira proti Ermelu, Rundle je baje ujel v Harrysmithu majorja Maraisa s 133 Buri. Lord Kitchener je bil

te dni pri Lindequedrift zapleten v boju z Dewetom. Uspeha menda Angleži niso dosegli nobenega. Tudi lord Methuen je imel bitko z Buri, o uspehu pa takisto še ni poročil. Burska deputacija je danes v Bruslju, kjer je povedala, da se bode vojna nadaljevala, in da Buri še vedno upajo, da se konča vojna nazadnje vendarle srečno za njih domovino.

Dopisi.

Iz Dvora, 10. avgusta. Z nestrpnostjo smo pričakovali dan 9 avgusta, ko bi se imela vršiti razprava in kaznovati predznosti starinoslovca I. Pečnika radi surovega žaljenja vaših cenjenih listov „Slov. Naroda“ in „Rodoljuba“, a kar naenkrat došla je nam dan pred napovedano obravnavo vest, da pričam ni treba drugi dan k razpravi, ker je Pečniku na njegove ponižne prošnje velikodušno vse odpuščeno. Danes pa čitamo v „Slovenskem Narodu“ z debelimi črkami tiskano „Izjava“, s katero Pečnik preklicuje in obžaluje grde, na katoliški podlagi zgovorjene besede proti vrlima listoma „Slovenskemu Narodu“ in „Rodoljubu“. Kakor smo razvideli iz pisma gosp. dr. Tavčarja, se je Pečniku za sedaj milostnim potom prizaneslo zasramovanje vaših cenjenih listov. Vbodoče pa blagovolite, biti gospod urednik, neprizanesljivi, sicer postanejo naši nasprotniki še bolj predrzni, kakor so. Vsakega brez izjeme, kdor zasramuje ali pa prepoveduje vaše cenjene liste, pošljite na podlagi postave v „Iemenat“, naj se ondi ob „ješprenju in prežganki“ za svoje grehe spokori. Zares, lahko ste hvaležni za tako velikodušno postopanje gg. urednikov, ker pokazali so nasproti vam, zlobnemu sovražniku napredne stranke, plemenitost, naprednjaških src. Za svarilo in strah pa naj služi v bodoče ta, dne 8. t. m. priobčena Pečnikova „Izjava“ vsem onim, ki se vedno rujejo proti vsim naprednim listom. V—č.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. avgusta.

— Osebnosti. Za evidenčna geometra pri agrarskih operacijah na Kranjskem sta imenovana gg. evidenčni elevi Ferdinand plem. Kleinmayr in pristav Alojzij Čadež.

— Slomšekova ustanova. Na predvečer Slomškovih slavnosti na Ponikvi so se zbrali v Podgorškovi gostilni Ponikovljani akademiki in srednješolci, da se pogovorijo, kaj naj storé v spomin Slomškove stoletnice rojstva. Vseh Ponikovljanov akademikov in srednješolcev je 28. Izmed teh je bilo osebno navzočih 12, drugi pa so bili poslali pooblastila, da se jih zastopa. Na sestanku je predsedoval g. Josip Podgoršak, kr. profesor v Zagrebu, kateri je bil svoj čas izdal oklic na svoje rojake Ponikovljane in jih pozval, da v proslavo Slomškovo vpišejo ponikovljanske šolske otroke v družbo sv. Mohorja. O tem se je tudi na sestanku razpravljalo, a se je ta predlog opustil in sprejel jednoglasno predlog gosp. magistratnega policijskega svetnika Frančiška Podgorškega v Pjubljanu, da se v trajen spomin na Slomška ustanovi zaklad za Slomškovo ustanovo. Vsak Ponikovljan vplača letos po svojih gmotnih razmerah temelj in prispevek in potem od 1. januarja 1901 naprej po svoji volji in moči mesečne in letne prispevke v svrhu pomnožitve zaklada. Kadar bo bodo obrestni zaklada znašali 200 kron na leto, potem se razpiše ustanova, do katere bodo imeli pravico revni slovenski dijaki v prvi vrsti iz Ponikev, v drugi vrsti pa iz drugih slovenskih krajev. Sestavil se je poseben odbor, kateremu je na čelu g. Fran. Podgoršek, magistratni policijski svetnik v Ljubljani. Drugi člani odbora so gg. Rade Marzidovšek, c. in kr. vojni duhoven v Mostaru, Josip Podgoršek, kralj. profesor v Zagrebu, in Fran. Zabukovšek, cand. iuris. Odbor bo imel nalogo skrbeti za to, da se zaklad za Slomškove ustanovo tudi s prispevki po slovenskih rodoljubih pomnoži. Vsi prispevki v ta zaklad naj se pošiljajo magistratnemu policijskemu svetniku Frančišku Podgorškemu v Ljubljani. Denar se naloži v celjski pošiljnici in se bodejo vsak mesec v slovenskih prijavili izkazi o vplačanih doneskih. — Kakor smo že poročali, je na omenjenem sestanku Ponikovljanov magistratni

policijski svetnik Francišek Podgoršek ustanovil tudi ljudsko knjižnico, katero izroči dne 26. novembra t. l., to je na rojstni dan Slomškov v porabo svojim sorojakom Ponikovljanom.

— Istrski deželni zbor zboruje zopet. Po umoru kralja Umberta je imel celih šest dni počitnice. Postopali so poslanci in postopal je deželni glavar, to se pravi — žalovali so po kralju Umbertu. Mej vsemi žalnimi demonstracijami, kar so jih Lah priredili, je to pač najdrznejša. Deželni parlament istrski je s tem demonstriral proti avstrijski državni ideji. Žalovanje bi bilo morda še dalje trajalo, ko bi ne bil prišel iz tržaškega namestništva migljaj, da bi ta impertinentna irredentovska demonstracija mogla vendarle razgreti gotove dunajske kroge. In na ta migljaj je deželni glavar zopet sklical sejo. Zdaj se zopet „dela“. Vidulich je interpeliral radi prepovedane maše-zadušnice v Malem Lošnju, Depangher pa je protestiral proti uvedbi dvojezičnih poštних pečatov. Če bo zasedanje še nekaj časa trajalo, doživeli bomo še več tacihi političnih intermezzov. No, nekaj koristnega je deželni zbor le storil. V zadnji seji v tretjem branju sprejel je zakon o izboljšanju učiteljskih plač. Morda ga je sprejel samo zato, ker slovanske manjšine ni k sejam in zamorejo Lah to izboljšanje učiteljskih plač šteti sebi v zaslugu.

— Dva razveljavljena obč. sklepa. V Kopru je občinski zastop sklenil, darovati ubožni hiši v spomin na kralja Umberta 2000 K, kateri sklep pa je navzočni vladni zastopnik sistiral. Občinski zastop v Novem gradu je sklenil, prekrstiti dose-danji Glavni trg v Umbertov trg, kateri sklep pa je okr. glavarstvo v Poreču razveljavilo.

— Odbor „Radogaja“ opozarja one abituriente in vseučilišnike, ki žele dobiti od „Radogaja“ kako podporo za nadaljevanje naukov, da je čas za vlaganje prošnj do konca tega meseca.

— Deželna podpora. Občinama Velike Peze in Zagorica v Zatiškem okraju, ki sta bili po toči hudo oškodovani, je dež. odbor dovolil za nakup semen in živil vsaki po 300 K podpore.

— Zgradba jubilejskega mostu namestu dosedanjega mesarskega mostu v Ljubljani pospešila se bo tako, da se most še letos izroči javnemu prometu. Stavbeno vodstvo, oziroma nadzorstvo pri zgradbi prevzel je inženir Aleksander Sulima pl. Zabokreczycki, zgradbo začasne brvi poleg projektovanega mostu pa je izvršil tesarski mojster Ivan Zakotnik.

— Shod abiturientov v Novem mestu na Dolenjskem iz leta 1890. se priredi 22. avgusta t. l. Prihod v Novo mesto 21. avgusta zvečer. Potem prijateljski neoficialni večer. Drugi dan, 22. avgusta, ob 8. uri sv. maša za rajne tovariše. Ob 1. uri popoldne banket. Popoldan eventualno izlet v Toplice. Shod je strogo prijateljskega značaja. Sklicatelja shoda sta dr. Jankovič, zdravnik v Konjicah, in Ernst Trstenjak, kaplan pri Sv. Ani v Slov. Goricah.

— Slovenskega planinskega društva podružnica za kranjski okraj tudi letos kaj marljivo deluje. Popravila je namreč pot na Storžcu, in sicer od Bašelskega sedla do vrha. Pot, ki je bila poprej celo nevarna — prav za prav je nič bilo ni — je sedaj po možnosti složno speljana in brez nevarnosti. Novo markirala se je oca proga iz Predvora čez Kališe na Storžic, ki je precej krajša od prejšnje. Novo markirala in napravila se je pot s Storžca čez Rovte v Tržič, ki pa je le za spretnejše hribolazce ter spominja deloma na Vrata-dolino. V lažje spoznanje poti postavi podružnica prihodnji teden na razpotjih tablice kažipota. Drugo leto prične se, kukor čujemo, z zgradbo planinske kočice v Storžcu. Izlet napravi ista podružnica v turek, dne 21. t. m., na Golico, na kar se opozarjajo vnvanji člani. Odhod v ponedeljek s polnočnim vlakom.

— Dijaški izlet na Mrzlico pri Žalcu, na takoiimenovani Savinjski Triglav, kjer se je postavila Hausenbichlerjeva koča, last „Slovenskega planinskega društva“, priredi se dne 30. t. m. Namen izleta je proslava 70letnice rojstva našega presvitlega cesarja, in se bo v to svrhu sestavil poseben spored, kateri se bo posebej naznanil. Gospodje abiturientje in dijaki srednjih in visokih šol, kateri bivajo sedaj na počitnicah po širni naši domovini, se opozarijo na ta izlet, da se istega ude-

ležijo in si ogledajo z Mrzlice krasoto naših Savinjskih gora.

— Planinskega društva podružnica v Tolminu misli napraviti kočjo na Krnu. Sedaj je spravljen že ves les na kraj, kjer ima stati. Stala bo v prelazu, kjer pelje steza v planino za Krnom. Kakor se sliši, misli, društvo tudi jezdno pot napraviti do kočice.

— Z Gorenjskega se nam poroča: Bral sem poročila o zadnji glavni skupščini Ciril Metodove družbe v Radovljici. Odbor podružnice z delavnim načelnikom se je potrudil, da je bil sprejem gostov dostojen, da so meščani okrasili svoje hiše, in da se je banket vršil v občno zadovoljnost med petjem in godbo. V teh poročilih pa ni nihče omenil neljube sitnosti, katero je imel podružničen načelnik zaradi cerkvenega petja z dekanom. Splošno se je hvallilo izvrstno petje pri maši, katere so se udeležili zborovalci, a gotovo ti niso vedeli, da je pevcem dekan šele pol ure poprej dovolil, da smejo na kor cerkveni. Načelnik je namreč dan pred zborovanjem prosil dekana dovoljenja, da sme znan učiteljski kvartet iz radovljiskega okraja peti pri maši prihodnjega dne. A ta je petje učiteljev naravnost prepovedal, rekoč, da se boji zamere in sitnosti. Vsled te prepovedi bi bilo res kmalo prišlo do sitnosti in preprirov, kateri bi se bili gotovo pojavili. Vendar se je dekan na srečo premislil čez noč in drugi dan ob polu 9. dopoldne je milostno dovolil učiteljem pevcem vstop na kor. Da so šli, kaže njih veliko potrpežljivost, a svet naj zve, kako malenkostne razmere vladajo pri nas.

— Gasilni dom v Cerkljah. V nedeljo, 19. t. m., popoldne po službi božji blagoslovil se bo novi „Gasilni dom“ cerkljanskega prostovoljnega gasilnega društva. Vspored z godbo, petjem in srečolovom se bo vršil po blagoslovljenju na dvorišču g. Iv. Hribarja. Vstopnina 20 vin., člani gasilnih društev so vstopnine prosti. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

— Prostovoljno gasilno društvo v Idriji priredi v nedeljo, dne 26. t. m. 1900 povodom svojega 10letnega obstanka veselico. Vspored: 1. Ob 5. uri zjutraj: Budnica. 2. Ob polu 9. uri: Sv. maša z godbo. 3. Od 10. do 12. ure: Ogleđ rudnika in žgalnice. 4. Ob 12. uri: Skupno kosilo v pivarni, pri katerem svira oddelek rudniške godbe. 5. Ob 2. uri popoldne: Vaje na glavnem trgu s hidrantom. 6. Ob polu 4. uri: Skupni odhod z godbo na vrt gosp. Grudna, kjer se vrši veselica, pri kateri bodo pevci slav. delavskega bralnega društva iz prijaznosti sodelovali. Vstopnina k veselici za osebo 20 vin. Ker je čisti dohodek namenjen podporni blagajni, se preplačila hvaležno sprejemajo. Ob neugodnem vremenu vrši se veselica ob 8. uri zvečer v pivarni pri „Črnem orlu“.

— Zasedanje porotnega sodišča v Novem mestu se začne dne 27. t. m. Sodilo bo o treh slučajih, in sicer bo dne 27. obravnava proti Antonu Obrcu radi posilstva, dne 28. in 29. proti Henriku Marchisetiju radi goljufije in dne 30. proti Matiji Peršini, Ani Šutar, Ivanu Marjetiču, Ivanu Žibertu in Katarini Peršini tudi radi goljufije.

— Prostovoljno gasilno društvo v Starem trgu pri Ložu priredi v nedeljo, dne 19. avgusta 1900 v proslavo 70letnice rojstva Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v čitalniških prostorih veselico, ki se bo vršila ob vsakem vremenu. Vspored. 1. Tamburanje, udarjajo čitalniški tamburaši, 2. Slavnostni govor. 3. Loterija. 4. Prosta zabava in ples. Svira bosanska vojaška godba 20 mož. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 60 vin., za družino 1 K, uniformirani prosti. Ker je čisti dohodek namenjen za zgradbo gasilnega doma, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca julija pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt in sicer: Edmund Kavčič, Prešernove ulice št. 52, trgovino z mešanim blagom; Alojzij Lilleg, Jurčičev trg št. 1, trgovino s špicerijskim in kolonijalnim blagom ter prodajo žganih opojnih pijač na drobno; Adolf Wagenpfeil, Jurčičev trg št. 2, zlatarski in srebrarski obrt; Josip Strah, Pogačarjev trg, prodajo sadja; Karol Seunig, Marijin trg št. 2, trgovino z usnjem in črevljarskimi potrebščinami; Franc Bergant, sv. Jakoba trg št. 5, trgovino z mešanim blagom; Josip Jicha, Križevniške ulice št. 7,

graverski obrt; Franciška Čermelj, Pogačarjev trg, prodajo sadja; Hugon Waneck, Rimska cesta št. 21, izdelovanje čepic; Marija Bogataj, Krakovske ulice št. 27, branjarjo in trgovino s pivom v steklenicah; „Katoliška družba za Kranjsko“, Turjaški trg št. 1, gostilničarski in kromarski obrt; Franciška Pelhan, Vegove ulice št. 11, prodajo sadja; Josipina Seifert, Karlovska cesta št. 2, umetno in trgovsko vrtnarstvo; Franc Zajc, Stari trg št. 28, trgovino s srebrnino in zlatnino ter z optičkimi izdelki in urarski obrt; Marija Koman, Vrtne ulice št. 18, žensko krojaštvo; Matevž Soklič, Kolezijske ulice št. 24, trgovino z usnjem in živili, z žganimi opojnimi pijačami in s pivom v steklenicah; Jozefa Slak, Florijanske ulice št. 17, branjarjo. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so obrt: Josip Jeglič & Franc Leskovic, Jurčičev trg št. 1, trgovino s špicerijskim blagom in prodajo žganih opojnih pijač; Ivan Gorup, Slomškove ulice št. 9, trgovsko agencijo in zalogo piva; tvrdka Kavčič & Lilleg, trgovino s špicerijskim blagom, delikatesami, vinom in žganjem ter s pivom v steklenicah; Anton Rovšek, Kolodvorske ulice št. 24, kiparski obrt; Anton Linhart, Tržaška cesta št. 37, krovski obrt; Andrej Uranič, Hilšerjeve ulice, ključarski obrt.

— Skupzraščeni novorojeni deklici. Naredniku Puella pešpolka št. 47 v Gorici je porodila te dni žena dvojčici, ki sta skupaj zraščeni od srede prs do srede trebuha. Otroka sta lepo normalno razvita, sta izredno velika (jeden je malce manjši od drugega, kakor navadno v takih slučajih); dozdeva se, kakor da bi bila živela že dva meseca. Glava večje punčice je nekam izredno velika za takega otroka. Punčici sta prišli živi na svet, ali sta umrli kmalu potem, najbrže vsled težkega poroda. Porodnica se počuti dobro.

— Javno nasilstvo. Zidarji Ivan in Ludovik Pelc, Fran Neubauer in Nikolaj Lederer popivali so včeraj do 10. ure zvečer na Martinovi cesti in tako razgrajali po tamošnjih gostilnah, da se je že gostilničarjem zdelo preveč. Ko so nehali popivati, šli so razgrajati na ulico. Dva policijska stražnika sta jih opominjala, da naj bodo mirni, toda bilo je brez uspeha. Morala sta jim napovedati aretovanje. Med potom so se jima pa ustavili, vrgli na tla, ter se začeli z njima trgati in jih svatiti. S pomočjo še tretjega redarja, kateremu so tudi raztrgali obleko, bili so aretovani. Eden stražnikov bil je lahko telesno poškodovan.

— Klofuto mu je dal. Stara „rotovška“ hiša Ivan Pirnat, znan zaradi nadlegovanja pasantov po Ljubljani, bil je včeraj zvečer zopet slabe volje in se znesel nad pasante po Karlovski cesti. Tam službojuči stražnik ga je posvaril in iznenada zato dobil gorko zaušnico. Nato sta baje odšla proti „špehovki“.

— Čoln se je preobrnil. Včeraj popoldne sta se vozila z majhnim čolnom po Ljubljani Fran Brisky in Albin Krže, prvi star 9, drugi 10 let. Čoln se je bil zvrnil in dečka sta padla v vodo. Delavec Ivan Šušteršič je to videl in je oblečen plaval ponje in ju rešil.

— Zgrudil se je včeraj popoldne Teodor Julij Ditrch, tkalec iz Saškega, na Dunajski cesti nezavesten na tla in je bil z rešilnim vozom v deželno bolnico odpeljan. Zgrudil se je od slabosti.

— Tatvina. Dne 12. t. m. se je utikotapil v hlev na sv. Petra cesti št. 81 Ivan Ilc in nabral za 11 K obleke hlapcu Ivanu Kastelicu. Ko je hotel že odnesti, zagledal ga je dijak Fr. Klemenc ter ga ovadil stražniku, ki ga je aretoval.

— Avstro-ogerska poletna eskadra na Reki. Avstro-ogrska poletna eskadra pride 15. t. m. na Reko. Dospo sledeče vojne ladje: „Cesar Karol VI.“, „Tegetthoff“, „Tiger“, „Panther“, „Leopard“, „Planet“, „Satellit“ in „Blitz“ ter 15 torpedovk I. in II. razreda. Eskadra ostane do 19. t. m. na Reki.

* Konfiscirana pridiga. Znani pater Abel je imel pred dunajskimi romaricami pridigo o plesu. Mannheimski list „Volksstimme“ je prinesel to patrovo pridigo in brzojavko monakovskega posl. Sickenbergerja, a v ponedeljek zjutraj je prišla v upravništvo policija ter konfiscirala vse iztise dotične številke lista „Volksstimme“ temeljem § 184 odst. 1. ki govori o nesramnih spisih. Pridiga patra Abela krščanskim dunajskim devicam je bila kon-

fiscirana, ker se je zdelo policiji nemoralna in javni nramnosti nevarna. Čuden pridigar! Kaj neki je takega povedal svojim poslušalkam o plesu? Vsekakor je morala biti stvar jako kosmata, kajti tudi neki socialnodemokratični list, ki je prinesel ponatis tiste pridige, je bil konfisciran. Da, čudne katoliške pridigarje, čudne zaščitnike krščanske morale poraja moderni čas! Pridige se morajo konfiscirati kakor pornografične umazanosti. Zares, zopet katoliški napredek!

* Zopet dva čudna „svetnika“. V Waidhofenu ob Ybbsi so zapri molilcavoditelja ondotne fare, nekega I. V. in se je začela preiskava proti ondotnem kooperatorju F. S. Prvi se je pečal z dečki, drugi pa je vabil k sebi svoje šolarice ter se z njimi — igral. Neka 14letna deklica je povedala, da je bila petkrat v farovžu in dasi se je branila z vso silo, se je kooperator vendarle igral. Tudi iz spovednic je vabil dekleta k sebi. Nedavno je dal neki deklici za kazeno pismo nalogo. Naročil ji je, naj pride po papir k njemu na stanovanje. Dekle je prišlo, a kaplan ji je dal lepo jabolko ter se začel z dekličem ruvati. Ker je bil močnejši, je zmagal. Doma pa je dekle povedalo vse materi, ki je nesramnika naznanila sodišču. Vrši se sedaj preiskava. Prič, deklet, je več.

* Društvo ženskih odvjetnikov se je pred leti ustanovilo v Newyorku. Danes šteje društvo 20 členic, med temi jih živi deset v Newyorku kot samostojne odvjetnice ali kot koncipientinje. Druge živé kot praktične juristinje v New-Yerseyu in Connecticutu.

* Blaznost in čaj. Uradno poročilo škotske uprave dokazuje, da nezmerno pitje čaja na škotskem provzročja, zlasti pri ženskah, blaznost. Matere pitajo majhne otroke s čajem in kruhom. Zato so otroci slaboumni in ko odrastejo, zblazné. Seveda škoti popijejo poleg čaja tudi precej žganja.

* Odlikovan pes. Francoska družba za varstvo živalij podelila je nedavno nekemu novofundlanskemu psu častno verižico okoli vratu, ker je v zadnjih dveh letih rešil iz Seine celo vrsto ljudi. Pes je last nekega trgovca v Charentonu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Praga 13. avgusta. Na včerajšnjem ljudskem shodu v Příbramu so vsi govorniki zastopali stališče, da Čehi od rekonstrukcije desnice nimajo ničesar pričakovati.

Ischl 13. avgusta. Minister zunanjih del, grof Goluchowski, je danes dopoldne dospel sem in bil sprejet v posebni avdienci pri cesarju.

Rim 13. avgusta. Vsled silnega navala potnikov sta bila na progi Rim-Florenca odpravljena dva posebna vlaka. Na potu je prvi vlak zaostal, vsled česar se je drugi vlak z vso silo zaletel vanj. 12 oseb je bilo ubitih, 15 smrtnonevarno, katic 25 pa manj nevarno ranjenih. Sodi se pa, da je pod razbitimi vagoni še več mrtvecev. Z vlakom so se peljali tudi veliki knez Peter s soprogo in turški poslanik.

Bruselj 13. avgusta. Belgijska policija je druge države obvestila, da se je v Amsterdamu izkrcalo 30 iz Amerike došli anarhistov, ki so odpotovali v Pariz.

Berolin 13. avgusta. Predno se bo Waldersee v Genovi vkrcal na Kitajsko, pojde s posebno misijo v Rim.

London 13. avgusta. Kitajska armada pred Tientsinom šteje 20.000 mož. Sodi se, da naskoči Tientsin ali kateri drugi kraj, ki se nahaja v rokah inozemske armade.

London 13. avgusta. „Times“ poroča, da so se v raznih kitajskih krajih zopet primerili veliki izgredi.

London 13. avgusta. Kitajski poslanik je vladni sporočil pogoje, pod katerimi je Kitajska pripravljena, skleniti mir. Kitajska vlada sodi, da velesilam ni zato, da bi Kitajsko kaznovali, nego le, da preprečijo zopetne izgrede proti tujcem, vsled česar da ne bodo od Kitajske zahtevali nikake odškodnine. Kitajska se hoče zavezati, da izvrši razne finančne, pravne in šolske reforme, in da odpre Kitajsko evropski civilizaciji. Angleška vlada sodi, da so ti pogoji nesprejemljivi, vendar misli, da jih bo ameriška diplomacija podpirala.

Zahvala.

Povodom XV. velike skupštine družbe sv. Cirila in Metoda v Radovljici, dne 1. avgusta t. l. javlja podpisano vodstvo svoja hvaležna čutila tem potom vsem, ki so pripomogli na ta ali na drug način do tako sijajnega uspeha. Imenoma pa se zahvaljuje slav. „Slovenskemu delavskemu pevskemu društvu Slavac“ iz Ljubljane, ki je s krasnim petjem v predvečer 31. julija v Ljubljani zabavalo skupščinarje pri „Zvezdi“, čč. stanovnikom ob železnični progi na živahnem pozdravljanju memovozečih se skupščinarjev: čč. ženski in moški podružnici v Radovljici na vsem njenem tako obilnem in prijaznem trudu; preblag. gosp. dr. Janko Vilfanu, prebl. gosp. mestnemu županu Aleksiju Robleku za njuna navdušena vsprejemna nagovora; preč. gosp. dekanu Ivanu Novaku za vzvišeno Božjo službo v lepi dekanijiški cerkvi; sl. občinskemu odboru, slav. gasilnemu društvu, slav. mestni godbi, čč. damam in meščanom radovljiškim na prijaznem sprejemu na kolozdvoru in v veličastno okrašenem mestu; č. učitelstvu na prekrasno petju v cerkvi in pri obedu; vsem govornikom za navdušene napitnice; čč. damam naših ženskih podružnic: gospej radovljiški prvomestnici Gabrijele dr. Vilfanovi, odbornicam gospej Tereziji Fürsagerjevi, gdč. Mihaeli Razingerjevi, gospej Leopoldini Kalanovi, Josipini Grčarjevi in Ivanki Rekarjevi, ljubljanskima prvomestnicama gospej Franji dr. Tavčerjevi in gospej Ivani Zupančičevi, ljubljanski podpredsednici gospej Mariji dr. Kušarjevi, ljubljanski blagajničarici gdč. Jelici Lozarjevi in ljubljanski odbornici gdč. Heleni Baydekovi za skupila pri zaponkah, razglednicah, vrpčih in drugih stvarih v materijalni prid družbe, vsem dopušljateljcem laskavih nam brzojavk; vsem čč. zborovalkam in zborovalcem; vsem čč. delegatom naših posameznih podružnic; sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob zares slovesnem in prijetnem našem bivanju med čč. meščani narodne in prijazne Radovljice.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škofji Loki se dobiva (321-53)

ustna voda

z novim antiseptikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Erlan, katera ohrani zobe zmirlj zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo. Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2-05 kroni.

Meteorološko poročilo.

Avqust	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
11.	9. zvečer	739.6	13.1 sl. jvzhod		jasno	12.4 mm
12.	7. zjutraj 2. popol.	741.4 740.5	10.3 sl. svzhod 21.2 sr. vzhod		megla del. oblak.	12.4 mm
13.	9. zvečer	741.0	14.6 sl. jvzhod		jasno	0.0 mm
13.	7. zjutraj 2. popol.	741.0 740.4	10.7 sl. svzhod 22.2 sr. jvzhod		jasno del. oblak.	0.0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 14.1° in 15.4°, nor nale: 19.2° in 19.1°.

Dunajska borza

dne 13. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.70
Skupni državni dolg v srebru	97.25
Avstrijska zlata renta	118.—
Avstrijska kronaska renta 4%	97.50
Ogrska zlata renta 4%	114.95
Ogrska kronaska renta 4%	90.60
Avstro-ogrsko bančne delnice	1710.—
Kreditne delnice	662.75
London vista	242.75
Nemški drž. bankovci sa 100 mark	118.42 1/2
80 mark	23.66
90 frankov	19.33
Italijanski bankovci	90.40
C. kr. cekini	11.41

Četrta ponatis brošurice

„Izgubljeni Bog!“

je izšel

in se dobiva v L. Schwentnerjevi knjigo-tržnici komad po 20 vin., po pošti 3 vin. več.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansee, Ibl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linca, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. s jutraj osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linca, Budejevica, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linca, Budejevica, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenic. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. s jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiša.** Ob 5. uri 15 m. s jutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Ibla, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. s jutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevica, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak s Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevica, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. s jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah

HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Izgubil se je (1633)

mal, rujav psiček

z dolgimi ušesi in z belo liso na prsih, ki sliši na ime „Pubi“. — Kdor ga najde, naj ga odda proti dobremu plačilu Rimska cesta št. 20, druga vrata, parter na levo.

Za splošno

razsvetljavo mesta

dné 17. avgusta t. l.

priporoča (1832-1)

napolnjene razsvetljevalne čašice

Fran Kollmann.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njeno deblo, je od pamtveke znan kot najzvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luske od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gid. 1-50. (37-15)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Izgubila se je lovška psica

bele barve z rujavimi lisami, ki sliši na ime „Ledy“ in ima znamko št. 470. — Najditelj naj jo odda proti nagradi v Fr. Počkovi gostilni v Florijanski ulici št. 10. (1634)

Upokojen poduradnik

vešč slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, se sprejme trajno pri

Antonu Ditrich-u

Ljubljana, Marije Terezije cesta šte. 2.
Vpraša se istotam. (1631-1)

Trgovski pomočnik

ki ima tudi zmožnost in veselje za potovanje, vsprejme se s 1. ali 15. septembrom t. l. (1598-4)

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“.

2 čevljarska pomočnika

sprejmeta se takoj ali v teku 14 dni. Plača po dogovoru. — Sprejme se tudi

vajenec. (1590-5)

zanesljiv in dobrih starišev. Anton Omerzu, čevljar v Krškem.

dečka

kateri ima veselje do kupčije. Dopršil je 4. razred s prav dobrim vspehom. Pogoji: vzdrževanje za čas pouka, zato pa se čas pouka za 1 leto podaljša. Star je 14 let. Več pove Jakob Žebre, učitelj v Starem Trgu pri Rakeku.

Zahtevajte

posod le samo pristni

Globus snažilni ekstrakt

kakor je ta podoba II. (1362-2)

ker se mnogo ničvrednih ponarejanj

ponuja na prodaj.

Fric Schulz jun., Heb (Eger) in Lipsko. Iznajditelj snažilnega ekstrakta.

Čestitam in se radujem z Vami na tako dobrem izdelku

piše odličan trgovec gospod J. Prelog iz Trsta „Prvi kranjski tovarni testenin Žnidaršič & Valenčič v Hlr. Bistrici.“ (880-16)

Original tega pisma z dné 22. januarja t. l. je vsakemu na ogled.

Registrovana znamka

Levova znamka.

Ovratniki manšete srajce

Se ne prodaja na drobno!

811-6

Se dobivajo v najbolj renomiranih prodajalnicah za moško moderno in platneno blago.

M. Joss & Löwenstein, c. kr. dvor. dobavitelja Praga, VII.

Avstro-Ogersko	Združene države
Francija	Braziljske
Portugal	Turčija
Nizozemsko	Egipt
Srbija	Grško
Norvegija	Bolgarija
Nemčija	Rumunija

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovojnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje talarjev in baretov. 33

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonških ur, vse samo dobre do najfiniješe kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 33

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 33

Pri nakupovanju suknene in manufakturne blaga se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga 33 sukneneh ostankov.